

ЗМІСТ

Засідання п'ятдесяте, вечірнє
(Четвер, 2 червня 2016 року)

Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань правового режиму території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» ...2

Прийняття рішення про направлення на повторне друге читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» щодо лібералізації системи державного нагляду» ...21

Внесення змін до:

Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації»...28

Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування пенсій ...39

Інформація про зміни у складі депутатських фракцій і груп ...51

Заяви народних депутатів щодо голосування ...52

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ П'ЯТДЕСЯТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
2 червня 2016 року, 16 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для перерви, завершено. Прошу заходити до залу і підготуватися до реєстрації. Прошу секретаріат повідомити депутатів, що починається вечірнє засідання Верховної Ради України. Будь ласка, заходимо до залу.

Шановні колеги, можемо проводити реєстрацію? Зараз подивитися, скільки людей у залі. Ви навіть не підозрюєте, скільки людей у залі, пане Володю, зараз подивимося.

Шановні колеги, прошу провести реєстрацію.

У залі 356 людей. Це перемога. Вечірнє засідання Верховної Ради України я оголошую відкритим.

Шановні колеги, наступним у порядку денному стоїть проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань правового режиму території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» ([№4437](#)).

Шановні колеги, далі стоять чотири законопроекти МВФ.

Цей законопроект надзвичайно важливий. І міністр присутній у залі. Я просив би колег з усіх фракцій підтримати розгляд проекту за скороченою процедурою, щоб ми встигли розглянути і його, і всі інші законопроекти надзвичайної ваги. До обіду ми показали продуктивну і хорошу роботу. Давайте ми так само після обіду сконцентруємося і зможемо провести якомога більше законів, потрібних сьогодні для нашої держави.

Отже, шановні колеги, я ставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань правового режиму території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи». Прошу

проголосувати і підтримати розгляд за скороченою процедурою. Будь ласка, голосуємо, колеги.

«За» – 111.

Колеги, я ще раз поставлю на голосування. Прошу зайти до залу і зайняти робочі місця. У вечірньому засіданні сьогодні беруть участь 356 депутатів.

Колеги, зайняли робочі місця? Можемо голосувати?

Отже, шановні колеги, я ще раз поставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту закону №4437 за скороченою процедурою. Це екологічний законопроект, і я прошу підтримати цю пропозицію. Шановні колеги, прошу проголосувати і підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Будь ласка, колеги.

Прошу голосувати за скорочену процедуру. І прошу всіх підтримати. Будь ласка, голосуємо, колеги.

«За» – 137.

Немає політичної волі депутатів.

Я запрошую до доповіді міністра екології та природних ресурсів Семерака Остапа Михайловича. Прошу максимально лаконічно і коротко вести обговорення. Будь ласка.

СЕМЕРАК О.М., *міністр екології та природних ресурсів України.* Дякую, пане Голово. Шановні народні депутати! Розглядаємо ми цей важливий законопроект для перспективи поведінки і формування державної політики в 30 роковини після аварії на Чорнобильській станції.

Хотів би сказати, що за тих 30 років фізика взяла верх і зона відчуження стала набагато безпечнішою. Так, рівень радіації зменшився в 10 тисяч разів порівняно з тими днями, коли відбулася аварія.

Аналіз стану справ у зоні відчуження свідчить, що необхідно докласти значних зусиль для її реформування. Це стосується питання безпеки, збереження навколишнього природного середовища, поводження з радіоактивними відходами, перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему і провадження інвестиційної діяльності. Після зупинки Чорнобильської станції магістральні електромережі високої напруги не використовуються за призначенням, держава витрачає кошти на їх належне утримання, не використовуються великі території, які занесені до зони відчуження.

Як відомо, у світі найбільш екологічним джерелом електричної енергії є сонячна енергетика, яка має перспективи для використання і застосування в цій зоні. Але відсутність прав розпорядження землею в зоні відчуження не дає змоги будувати сьогодні такі сонячні електростанції.

З метою вирішення на законодавчому рівні вищевказаних завдань вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань правового режиму території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи», який внесений Президентом України і визначений ним як невідкладний. Законопроектом пропонується внести зміни до ряду законодавчих актів України, які в тому числі спрямовані на врегулювання повноважень Кабінету Міністрів України у сфері розпорядження землями державної власності в зоні відчуження та видачі дозволів на спеціальне водокористування водних об'єктів. Тому в такій зоні має бути центральний орган виконавчої влади, що регулює державну політику у сфері розвитку водного господарства.

Крім того, хочу зазначити, що законопроектом, що розглядається, передбачається порядок проведення наукових досліджень на території, що зазнала забруднення, та врегулювання деяких видів діяльності, зокрема містобудівної та архітектурної документації, у межах цієї зони.

Хотів би сказати, що чинним законодавством передбачено, що використання даних наукових досліджень, які отримані нами під час роботи в зоні відчуження, потребують спеціального дозволу Кабінету Міністрів. За 25 років незалежної України жодного разу ніхто не звертався і Кабінет Міністрів не надавав такого дозволу, тим часом на світовому ринку науки досвіду українських вчених потребують не тільки наші сусіди, а й далеке зарубіжжя. Так, наприклад, Японія хоче отримати доступ до наших досліджень, до наших фахівців. Наші сусіди з півночі, які теж мають досвід, але набагато менший, проводять спільну діяльність, я маю на увазі Білорусію. Українські фахівці такого досвіду не мають – можливості ділитися.

Крім того, я хотів би сказати, що перед нами стоятиме найближчим часом питання, що робити із зруйнованим четвертим енергоблоком, як його демонтувати, як витягувати звідти енергомісткі чи паливномісткі маси. І ми можемо скористатися світовим досвідом, можемо поділитися своїм досвідом, і цей законопроект у разі його

прийняття і підтримки народними депутатами дасть нам таку можливість.

Проектом також пропонується встановити, що види діяльності в межах території та об'єктів природного заповідного фонду в зоні відчуження здійснюються з дозволу центрального органу виконавчої влади, який провадить державну політику у сфері управління зоною відчуження та зоною безумовного обов'язкового відселення.

Щодо охорони атмосферного повітря проектом закону передбачається, що викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами можуть здійснюватися на підставі дозволу, виданого в тому числі суб'єкту господарювання, об'єкт якого знаходиться на території зони відчуження.

Що не менш важливо, законопроектом також врегульовується питання щодо створення біосферного заповідника й об'єктів природно-заповідного фонду в зоні відчуження та безумовного відселення.

Хотів би нагадати народним депутатам, що 26 квітня Президент України підписав указ про створення такого заповідника, і початок його роботи затримується тільки у зв'язку з тим, що не прийнято цей законопроект. Така правова норма дасть нам можливість підвищити виконання бар'єрної функції проникнення можливого забруднення з зони відчуження.

З огляду на зазначене прошу підтримати законодавчу ініціативу Президента України та прийняти проект закону України №4437 за основу та в цілому.

Дякую за увагу, шановний пане Голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, пане Остапе.

Згідно з Регламентом зараз відводиться 3 хвилини на запитання до вас. Прошу народних депутатів провести запис на запитання до доповідача. Будь ласка.

Олександра Кужель. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Шановний пане міністре, цим законопроектом передбачено створення нової структури,

якій передаються ще й додаткові контролюючі функції. Скажіть, будь ласка, ви розумієте, що це не скорочення кількості державних службовців, а збільшення? А якщо ви вважаєте за необхідне створення такої структури, дайте пояснення, якими функціями вона буде наділена і що очікувати нам, бізнесу від появи нового контролюючого органу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Остапе.

СЕМЕРАК О.М. Пані Олександро, дякую вам за запитання. Я так розумію, що ви запитуєте про центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління зоною відчуження. Такий орган створений. Він називається «Державне агентство управління зоною відчуження». Це центральний орган виконавчої влади, діяльність якого координує і спрямовує Кабінет Міністрів через міністра природи. На сьогодні це я. Тому новий орган не створюється. Це перше.

Друге. На території зони відчуження не передбачено будь-яке сільськогосподарське виробництво, не передбачені інші види підприємницької діяльності. Тому суб'єктам підприємницької діяльності не треба боятися, що хтось буде більш прискіпливо до них ставитися.

Тим часом я хотів би сказати, що прийняття цього проекту закону дасть можливість для українських суб'єктів підприємницької діяльності проводити певні види діяльності – як наукової, так, скажімо, і заходів щодо відновлювальної енергетики. Я як міністр природи бачу великий потенціал у використанні території, яка належить до зони відчуження, для початку роботи в Україні відновлювальних джерел. Я про це згадував, коли говорив про сонячну енергетику.

Хотів би також поділитися з вами, що німецькі науковці, зустріч з якими проводилася в нашому міністерстві, після отримання інформації, що Україна може відкрити таку діяльність у зоні відчуження, поінформували мене, що Україна має величезний потенціал сонячної енергетики. Виявляється, що найкраще місце на території Німеччини для сонячної енергетики гірше, ніж найгірше місце для сонячної енергетики в Україні. Тим часом німецька економіка на сьогодні отримує 40 гігават...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже вам.

У нас обмаль часу для питань. Фактично тільки одне питання може задати Бабак Альона Валеріївна. Будь ласка.

БАБАК А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Пане міністре, звичайно, ми підтримуємо цей законопроект. Водночас є таке запитання до вас. Законопроектом передбачено будівництво на земельних ділянках зони відчуження за відсутності документа, що засвідчує право власності чи користування відповідною земельною ділянкою. Адже ви говорите зараз про економічні проекти, проекти розвитку. Швидше за все, вони будуть відбуватися на умовах державно-приватного партнерства. То яким чином взагалі держава буде реєструвати за собою право власності хоча б на землю? Хіба може так бути, що об'єкт, який генеруватиме економічні вигоди, не буде використовувати землю, право власності на яку належить державі? Прошу пояснити, як так може бути, що земля не оформлена в належний спосіб за державою?

СЕМЕРАК О.М. Дякую за слова про підтримку законопроекту. Це дуже важливо, що фракція «Самопоміч» голосуватиме за законопроект.

Щодо земельних відносин хотів би сказати, що земля із зони відчуження не може потрапляти на вільний ринок обігу землі. На сьогодні будівництво державними підприємствами, які там працюють, унеможливлене, і, скажімо, об'єкти гігієни, які будувало державне агентство для прийому іноземних делегацій, у цьому році доводилося будувати за межами зони відчуження. Це спровоковано тим, що є певні обмеження у використанні і в дозволах на будівництво.

Стосовно перспективи цих земельних ділянок хотів би сказати, що вся ця земля у власності держави і не передбачається її відчуження в будь-яку іншу власність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Остапе Михайловичу, час для запитань вичерпаний. Я дякую вам за доповідь. Ви будете мати змогу сказати ще заключне слово.

Запрошую до співдоповіді голову підкомітету з питань екологічної політики та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Рибак Івана Петровича.

Повідомляю всім, хто записався, що у вас ще буде можливість виступити. Альоно, у нас ще буде багато розділів для виступів, і тому ви зможете виступити.

РИБАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ №202, Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Шановний Голово! Комітет з питань екологічної політики, природокористування та подолання наслідків Чорнобильської катастрофи 17 травня 2016 року розглянув проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань правового режиму території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» (№4437), внесений Президентом України.

Метою законопроекту є врегулювання проблемних питань правового режиму в зоні відчуження та зоні безумовного обов'язкового відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, а саме розпорядження землями державної власності, особливостей регулювання містобудівної діяльності, видачі дозволів на спеціальне водокористування, користування водними об'єктами, надання дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, особливостей природоохоронного режиму територій та об'єктів природо-заповідного фонду, який створюється на цих територіях.

Прийняття закону сприятиме врегулюванню проблемних питань, здійсненню наукової і природоохоронної діяльності на території зони відчуження та безумовного відселення, а також впорядкуванню реалізації владних повноважень органами виконавчої влади на цій території, зокрема з метою заснування Чорнобильського радіаційного, екологічного, біосферного заповідника, створення об'єктів з вироблення електроенергії з альтернативних джерел, розвитку інфраструктури, проведенню наукових досліджень тощо.

Комітет з питань аграрної політики пропонує прийняти його за основу з врахуванням висловлених ним пропозицій та зауважень.

Міністерство екології та природних ресурсів України рекомендує прийняти законопроект за основу.

Комітет з питань екологічної політики, природокористування і ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи ухвалив одностайне рішення про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань правового режиму території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» (№4437) за основу.

Шановні колеги, даний законопроект, дійсно, дуже потрібен. І не тільки представниками всіх фракцій і груп українського парламенту, а й членами нашого комітету він дуже досконало і ретельно розглядався на засіданні комітету перед тим, як прийняти позитивне рішення про його підтримку.

Членами нашого комітету проект також було достатньо серйозно опрацьовано з народними депутатами, які не входять до числа депутатів, що є членами Комітету з питань екологічної політики. Ми брали участь у засіданнях різних фракцій і ретельно обговорювали норми даного законопроекту.

Оскільки наш комітет ухвалив позитивне рішення, просимо підтримати даний законопроект, прийняття якого дасть змогу покращити ситуацію на території Чорнобильської зони, дасть можливість і всі правові інструменти для того, щоб створити на території Чорнобильської зони відповідний радіологічний біосферний заповідник, який уже був створений, по суті, за указом Президента 26 квітня цього року, в день 30-річчя трагедії на Чорнобильській атомній електростанції.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, чи є у вас питання до співдоповідача? Немає запитань.

Переходимо до наступного питання порядку денного.

Дякую дуже вам, Іване Петровичу, за співповідь.

Зараз прошу записатися на виступи від фракцій. Це наступний наш розділ.

Литвин Володимир Михайлович. Будь ласка.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №65, Житомирська область, самовисуванець). Шановні народні депутати! Зрозуміло, що проблема Чорнобильської зони потребує особливої уваги. На превеликий жаль, я вимушений разом зі своїми колегами констатувати, зокрема з тими колегами, які працюють в округах, які відносяться до Чорнобильської зони, що ми провалили прийняття необхідних рішень до 30 річниці трагедії на Чорнобильській атомній станції.

Цілком зрозуміло, що нам потрібно було б для початку узагальнити весь комплекс проблем, які пов'язані з Чорнобилем, і вийти, мабуть, на єдиний кодекс, який називався б «Чорнобильський кодекс», основу якого склали б проблеми лікування і реабілітації людей, а також проблема зайнятості людей на цій території.

Я можу вам навести приклад. Ємельчинський район – один із найбільших районів в Україні, 80 відсотків якого належать до Чорнобильської зони. Серед працюючих два підприємства. Зрозуміло, що це лісництво і завод з виготовлення пілетів, який зараз користується особливим попитом з огляду на енергетичні проблеми. Більше роботи для людей немає. Люди мають земельні паї. Вони ставлять питання, я з ним це обговорював, що, можливо, ці земельні паї за згодою людей, за підтримки держави потрібно було б заліснити. Ми розв'язали б проблему збільшення зелених насаджень, зменшення екологічних проблем, але власниками цієї землі, зрозуміло, обов'язково залишалися б люди, і вони своїм нащадками передавали б у спадок реальні багатства. На превеликий жаль, ця ідея не була підтримана.

Наступний момент, на який я просив би звернути увагу, можливо, при підготовці законопроекту до другого читання, – це використання Чорнобильської зони в інтересах наукових досліджень. Ми можемо мати там міжнародні центри. Є величезна зацікавленість, у тому числі в Японії, вивчати наш досвід.

На завершення я повинен вам сказати, що парламентська делегація Верховної Ради України була першою, яка відвідала атомну станцію в Японії, що зазнала відповідної катастрофи. І я повинен сказати, що при величезному інтелектуальному і науковому потенціалі вони набагато відстали від нас в реалізації подолання наслідків такої трагедії. Тут ми могли б забезпечити спільну наукову роботу.

Сподіваюся, що до другого читання ці пропозиції, які я теж внесу, ми підтримаємо, що дасть нам змогу мати більш серйозний і комплексний закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, вам пане Володимире.

Артюшенко Ігор Володимирович від «Блоку Петра Порошенка». Будь ласка.

АРТЮШЕНКО І.А., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №75, Запорізька область, партія «Блок Петра Порошенка»).
Прошу передати слово Павлу Кишкарю.

КИШКАР П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Передусім дякую пану міністру за якісно підготовлений законопроект, дякую комітетові за плідну роботу. Дійсно, фундаментальний у плані продовження життя цієї території законопроект.

На сьогодні зона безумовного відчуження – це зона корупції і щодо лісу, і щодо риби, і щодо ягоди, і щодо металобрухту, і щодо будівельних матеріалів. Це тотальна корупція, і боротися з цим можна лише такими фундаментальними змінами, які пропонуються в цьому законопроекті в тому числі. Цей законопроект – шанс для науки у співпраці і з міжнародними організаціями, і з донорами, і щодо розвитку нашої наукової думки в плані поводження з радіоактивними відходами, і взагалі розвитку енергетичної галузі і продовження розвитку атомної галузі в Україні.

Сьогодні, на жаль, не знайшла підтримки ідея скорочення самого держагентства, адже фактично на території зони безумовного відчуження мають залишитися лише заповідник і Чорнобильська атомна електростанція. На цьому має бути поставлено крапку. Ніде у світі немає держагентства, хоча трагедії, які траплялися у світі, були набагато масштабніші за Чорнобильську.

Прийняттям такого закону потрібно дати меседж нашому бізнесу, що він має готуватися до проведення тендерів на розміщення сонячних електростанцій. І, я думаю, слова пана міністра є цьому підтвердженням.

Законопроект потрібно підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже вам.

Запрошую до слова Бабак Альону Валеріївну від «Самопоміч».
Будь ласка.

БАБАК А.В. Прошу передати слово Ярославу Маркевичу.

МАРКЕВИЧ Я.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Самопоміч» підтримує даний законопроект. Єдинственне, к сожаленію, ми не чули з виступу міністра слова «туризм». На цій території сам Бог велел його розвивати. Безумовно, необхідно значно покращити ситуацію з отриманням дозволів, оскільки це достатньо корумповано. Неблизькі зміни в інфраструктурі дозволять збирати достатньо велику кількість грошей. Багатьом іноземним туристам буде цікаво на це поглянути. Це перше.

І другим моментом, який хотілося відзначити. Є такий місто Славутич, всім нам відомий, і на нього теж необхідно звернути увагу. До кінця року буде проходити серйозне скорочення людей, які беруть участь у роботі на Чорнобильській атомній станції. Це фахівці, які мають достатньо серйозний досвід роботи і в атомній промисловості, і як ліквідатори, і як дослідники всієї цієї ситуації. Не хотілося б втрачати такі кадри. Просьба не забувати, що є ще території, не пов'язані безпосередньо з Чорнобильською зоною територіально, але пов'язані з нею залежно. Там проживає весь трудовий персонал, дуже якісний, який необхідно використовувати. І в тому числі для тих же і японських, і інших дослідників, найкраще розмістити науково-дослідницькі центри.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, виступи від фракцій продовжуються. Від «Батьківщини» Альона Шкрум. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

Від «Блоку Петра Порошенка» вже був виступ. Я вам надам слово. Наступний розділ – виступи народних депутатів, і ви запишіться.

Від «Батьківщини» Альона Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую вам, пане спікере, за надане слово. Я також хотіла б подякувати міністру пану Семераку за те, що він особисто доповідає цей законопроект. Це дуже важливо і, думаю, правильно для нашого парламенту.

Що ми можемо сказати з приводу тих змін, які пропонуються? Безперечно, нам треба використовувати досвід іноземних держав, використовувати ту територію і її потенціальні можливості, а не просто законсервувати назавжди і забути про неї. Безперечно, ми повинні говорити про якісь можливі бізнес-проекти, туристичні проекти.

Але в мене питання щодо того, якими повноваженнями наділяється центральний орган виконавчої влади, а це державне агентство з управління такою зоною відчуження. Чи треба надавати ці повноваження саме державному агентству? Ну, насамперед ми говоримо про те, що зараз треба реформувати центральні органи виконавчої влади і, можливо, навіть ставити під сумнів створення й існування такого окремого органу виконавчої влади. Особливо тому що в законопроекті пропонується наділити його дуже значними повноваженнями щодо вирішення одноособово питань про започаткування бізнес-проектів, про надання дозволів на спеціальне користування землею. Фактично виконавчий орган надаватиме такі дозволи і прийматиме такі рішення без будь-яких досліджень, без загальнодержавної програми щодо використання земель у зоні відчуження, без будь-яких спеціальних перевірок, які є на частині України, яка не підпадає під цю зону.

Ось для мене як для людини, яка в тому числі займається реформою державної служби, такі повноваження центрального органу виконавчої влади без контролю є дуже сумнівними. Тому я думаю, що

до другого читання треба все ж таки це питання вивчити, доопрацювати норми щодо повноважень і компетенції цього центрального органу виконавчої влади, щоб його повноваження не були надлишковими і не були екстраординарними, щоб він звітував перед громадськістю і перед суспільством. І щоб гроші за ці бізнес-проекти також надходили прозоро до державного бюджету.

«Батьківщина» підтримуватиме прийняття в першому читанні цього проекту і дуже серйозно буде долучатися до напрацювання поправок до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую.

Шановні колеги, прошу провести запис на виступи народних депутатів. Хто піднімав руку, будь ласка, запишіться. Зараз розділ «виступи народних депутатів». Прошу провести запис.

Рибак Іван Петрович.

РИБАК І.П. Шановні колеги, я хотів би частково відповісти на питання колеги Альони Шкрум. Справа в тому, що, дійсно, цей центральний орган виконавчої влади – Державне агентство з управління зоною відчуження наділяється серйозними повноваженнями, але все ж таки Кабінет Міністрів своїми розпорядженнями буде приймати остаточні рішення.

Це дуже серйозне питання досліджувалося на засіданні Комітету з питань запобігання і протидії корупції пана Соболева. І є позитивне, схвальне ставлення членів комітету до цього законопроекту. То я думаю, що з урахуванням цих зауважень ми можемо доопрацювати його на базі комітету до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кишкар Павло Миколайович. Будь ласка.

КИШКАР П.М. Прошу передати слово Бориславу Розенблату.

РОЗЕНБЛАТ Б.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (одномандатний виборчий округ №62, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Дійсно, це дуже потрібний законопроект, і прийняття його в першому читанні дасть можливість створити агентство з управління зоною Чорнобильської АЕС. Але я хотів би ще запропонувати зробити прозорою систему (і звертаюся до міністра екології), щоб ми мали можливість бачити, що там відбувається. Бо на сьогодні ця зона закрита для будь-якої уваги, для будь-яких контролюючих органів. І те, що там безконтрольно вирубують ліси, видобувають бурштин і все інше – це ганьба!

Тому створюючи агентство, ми передусім передаємо не тільки повноваження, а й відповідальність за те, що там відбувається. І це найголовніше. Ми хочемо бачити і мати можливість контролювати цей державний орган.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Єднак Остап Володимирович. Будь ласка.

ЄДНАК О.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Безумовно, нам потрібно приймати цей законопроект і міняти правила гри в зоні відчуження, тому що зона відчуження після 30 років повинна стати зоною відновлення, зоною відродження, а не залишатися зоною відчуження. Ми повинні міняти концепцію.

Але ви згадували про безконтрольне вирубування лісів. А чому ніхто не говорить, куди цей вирубаний ліс дівається? Десятки тисяч кубометрів лісу продає спецкомбінат, і минулого року журналісти робили про це розслідування. Цей ліс, цілком можливо, йде до нас додому – чи на опалення, чи коли ми купуємо меблі. Цілком можливо, і є в принципі докази, що він змішується зі здоровою деревиною не із зони відчуження і йде на експорт. Десятки, сотні вагонів з Буковини відправляють до Румунії. Чи відбувається належним чином

радіаційний контроль? Тому одна з цілей прийняття цього законопроекту – забезпечення радіаційної безпеки для людини й екосистеми.

Є певні застереження щодо того, що законопроект надто ліберальний. Зокрема, ми будемо видавати дозволи на спецводокористування, але де гарантії, що цю воду з Чорнобильської зони не використовуватимуть для поливу полів чи, не дай, Боже, продаватимуть як питну воду. Хто гарантуватиме радіаційну безпеку цієї води, у законопроекті не виписано.

Виникають також застереження щодо того, що буде з науковими розробками, які будуть проводитися в цій зоні, тому що держава може втратити право власності на ці наукові розробки та винаходи.

Отже, є багато запитань до цього законопроекту, але я впевнений, що ми в Комітеті з питань екологічної політики за участю експертів, активних депутатів з інших комітетів до другого читання його доопрацюємо.

І я хочу попросити профільне міністерство. Розберіться, що робиться з десятками тисяч кілометрів лісу зараз, не чекайте прийняття закону, а займіться наведенням порядку в зоні відчуження, у відповідних органах і спецкомбінатах уже сьогодні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Спориш Іван Дмитрович. Будь ласка.

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ №15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Округ №15, Вінниччина. Я прошу передати слово Олександру Домбровському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступним записаний на виступ Домбровський, тому надається слово для двох виступів. Будь ласка.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №11, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні

колеги! Шановний пане головуючий! Я хотів би сказати, що нарешті через 30 років Україна й український парламент звернули увагу на дуже серйозну проблему, яка називається «Чорнобильська трагедія».

З моєї точки зору, основна суть цього законопроекту полягає у двох ключових моментах.

Перше. Привернути увагу до Чорнобильської трагедії, до того, що вже 30 років ми не маємо достатніх правових інструментів для розв'язання проблем, що накопичилися і в країні, і передусім на території Чорнобильської зони, проблем, які стосуються і суспільства, і людей, і землі.

Друге. Ми повинні навчитися дуже серйозно ставитися до атомної енергетики, до її проблем.

Користуючись можливістю, я хотів би сьогодні знову привернути увагу українського парламенту і суспільства до ситуації, яка склалася з НАК «Енергоатом». Рахунки залишаються заблокованими, вивезення відпрацьованого палива з території нашої країни гальмується, почалися проблеми з постачанням і оплатою. Тому я ще раз хочу наголосити на проблемах розвитку атомної енергетики України.

Що стосується цього законопроекту. Він дуже важливий і потрібний. І я хотів би подякувати Президенту за такий глибокий підхід до врегулювання правового статусу цієї території. Адже коли ми спілкуємося з європейськими або японськими вченими, вони наголошують на тому, що ми маємо унікальну можливість для створення наукових центрів, лабораторій, що дало б змогу вивчити, як лікувати, як допомагати людям, як використовувати ті ресурси, які в нас є. Вони звертають увагу на зону відчуження Чорнобильської атомної станції. Тому я переконаний у тому, що цей законопроект нам потрібно приймати.

Пропоную прийняти його в першому читанні і вважаю, що питання Чорнобильської катастрофи, питання ставлення до стратегічного розвитку енергетики та енергетичної безпеки країни – саме ті питання, які повинні завжди в цьому залі об'єднувати всі політичні партії, всі фракції, і всіх народних депутатів України.

Закликаю всіх підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую, що ви дотрималися регламенту. І в нас ще є час для виступу.

Ілленко Андрій Юрійович. Будь ласка. Увімкніть мікрофон.

ІЛЛЕНКО А.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода». Товариство, цей законопроект, безумовно, надзвичайно важливий, тому що Чорнобильська катастрофа, її наслідки – це те, що ми відчуваємо постійно в нашому житті. І ми розуміємо, що сьогодні маємо змінювати стратегію, розуміти перспективу всіх цих речей, у тому числі й щодо зони відчуження.

Але, ви знаєте, є Чорнобильська катастрофа, яка стала жахом для нашої природи, для навколишнього середовища, і є інформаційна Чорнобильська катастрофа, яка відбувається сьогодні в українському ефірі, де немає української мови і немає української пісні, де все тотально захаращено московським шансоном і попсою, за якими в результаті йде «русский мир» з автоматами. І сьогодні Верховна Рада України не змогла знайти в собі сили (я розумію, що зараз, можливо, порушую Регламент, бо говорю не по темі, але не можу змовчати в цьому питанні), і більшість депутатів, які не проголосували за законопроект про квоти для української пісні в ефірі, фактично стали спільниками Путіна і «русского мира». Сьогодні парламент зганьбив себе. Тому що я не уявляю, як може після цього називатися Верховна Рада українською, якщо вона не може навіть елементарно захистити інформаційний простір нашої держави.

Сьогодні йде московська війна проти України, але вона йде не тільки на фронті, а й передусім в інформаційному просторі, який попри те, що в нас 2,5 року вже триває російська агресія, повністю контрольований московською імперіалістичною шоблою, яка нав'язує нам свої абсолютно низькопробні зразки псевдокультури, промиваючи нашим громадянам мізки, і потім проводить після інформаційної агресії вже пряму військову агресію. І замість того, щоб з цим боротися, замість того, щоб показати і дати можливість розвиватися українській культурі, сьогодні парламент цього не зробив.

Я закликаю керівництво Верховної Ради, закликаю керівників усіх політичних сил, які називають себе проукраїнськими, зробити все для того, щоб виправити сьогоднішню ганьбу, прийняти нарешті ці законопроекти і зробити так, щоб ми рухалися вперед, щоб у нас була Україна, а не Малоросія.

Тому що з цього все починається. Туди, де звучить руський шансон, потім приходиться війна. Так було на Донбасі, так було в Криму. І зараз ми маємо це розуміти. Це означає, що ми не державники і що взагалі гріш ціна цій Верховній Раді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Пане Андрію, можу вас запевнити, наступного четверта цей законопроект знову буде включений до порядку денного. Ви чуєте мене? Я прошу на рівні комітету провести професійну роботу, щоб він був готовий до прийняття повністю, і наступного четверга або навіть вівторка цей законопроект буде в порядку денному. Ви знаєте мою позицію з цього приводу. Ми зробимо все можливе, щоб він був прийнятий у цьому залі. Дякую вам.

Шановні колеги, останній виступ. І я прошу депутатів мобілізуватися, а секретаріат Верховної Ради України запросити депутатів до залу.

Лев Підлісецький, 1 хвилина. Будь ласка.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Самопоміч». Я хотів ще раз привернути увагу до проблеми атомної енергетики, зокрема компанії «Енергоатом», і сказати на продовження того, що говорив пан Домбровський. В Україні працюють чотири атомних станції. Вони використовують ядерне паливо, яке пізніше підлягає захороненню. Це ядерне паливо на сьогодні вивозиться до Росії. Україна витрачає близько 200 мільйонів доларів щорічно. Є спільний проект України й Америки щодо будівництва централізованого сховища ядерного палива в Чорнобильській зоні. Американська компанія *Holtec International* взяла на себе обов'язки щодо розробки технологій зберігання ядерного палива. А наша

сторона повинна збудувати це сховище на території зони відчуження. Але неврегульованість будівельних і землевпорядних питань не дає можливості продовжити виконання наших зобов'язань щодо даного будівництва. Тому це в тому числі вимагає прийняття даного законопроекту.

Я звертаюся до всіх з проханням підтримати даний законопроект, прийняти його в першому читанні і доопрацювати до другого.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую.

Шановні колеги, я прошу заходити до залу. Готові до голосування? Пане Ігоре? Пане Максиме? Готові, так?

За Регламентом передбачено ще заключне слово. Пане Остапе, є потреба? Якщо є потреба, я надаю слово для виступу Остапу Михайловичу Семераку. Після того відбудеться голосування.

Прошу всіх заходити до залу. Секретаріат Верховної Ради прошу запрошувати депутатів до залу.

Остапе Михайловичу, 3 хвилини, заключне слово. Будь ласка.

СЕМЕРАК О.М. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Я дуже дякую за якісну дискусію і хотів би ще раз звернутися з проханням підтримати цей законопроект, тому що його прийняття дасть можливість нашій державі рухатися від трагедії через подолання, через прозорість, через міни до розвитку. І, звичайно, такий закон дасть серйозний поштовх для розвитку не тільки туристичної галузі, про що було сьогодні сказано, а й інших галузей.

Дуже сподіваюся на позитивне голосування. Дякую передусім екологічному комітету і сподіваюся, що ми підготуємо до другого читання набагато якісніший законопроект, у якому буде враховано ті пропозиції, які внесли депутати.

Дякую, пане Голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже вам.

Шановні колеги, прошу приготуватися до голосування. Прошу зайти до залу. Я з вашого дозволу поставлю проект на рейтингове голосування, щоб перевірити мобілізацію залу для прийняття рішень. І я прошу всіх народних депутатів взяти участь у рейтинговому голосуванні.

Отже, шановні колеги, проводиться рейтингове голосування, і прошу взяти участь у цьому голосуванні. Прошу голосувати.

«За» – 258.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань правового режиму території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» ([№4437](#)) за пропозицією комітету. Хто підтримує дану пропозицію, прошу голосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Пане міністре, дякую вам за плідну роботу. Вітаю авторів законопроекту і вітаю комітет з плідною роботою.

Шановні колеги, я хочу вам ще раз повідомити, що в порядку денному на сьогодні стоїть проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування пенсій» ([№4542](#)). І я думаю, що всі народні депутати хотіли б прозвітувати своїм виборцям, що вони будуть присутні під час розгляду цього законопроекту. Тому я прошу залишатися в залі і продовжувати нашу роботу.

Шановні колеги, зараз ми мали розглянути два законопроекти, але автори попросили перенести їх розгляд.

Переходимо до розділу «друге читання». Розглядається проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» щодо лібералізації системи державного нагляду» ([№2418a](#)). Це законопроект, який входить до пакета законопроектів, необхідних для співпраці з МВФ. І я, шановні колеги, дуже прошу і закликаю всіх до уважного, системного розгляду.

Запрошую до доповіді голову Комітету з питань промислової політики та підприємництва.

Слово надається Єфімову. Але прошу з трибуни, пане Єфімов.

ЄФІМОВ М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (одномандатний виборчий округ №48, Донецька область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати України! Шановні виборці! Верховна Рада України восьмого скликання 12 листопада 2015 року прийняла за основу проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» щодо лібералізації системи державного нагляду» (№2418а) від 15 вересня 2015 року, внесений народними депутатами України Кіралем, Галасюком, Солов'єм. Метою прийняття законопроекту є вдосконалення та модернізація державного нагляду у сфері господарської діяльності, підвищення рівня взаємної довіри між суб'єктами господарювання та органами державного нагляду, сприяння утвердженню партнерських відносин між державою та підприємцями.

У процесі підготовки законопроекту до другого читання надійшло 125 поправок від суб'єктів права законодавчої ініціативи, з яких 90 зауважень та пропозицій членами комітету запропоновано врахувати повністю, частково або редакційно, 35 поправок було відхилено.

У процесі доопрацювання законопроекту до другого читання, враховуючи, що Верховною Радою України одночасно було прийнято в першому читанні урядовий проект закону [№2531а](#) про внесення змін до Закону «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» в частині запровадження інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду за інформацією про всі проведені заходи та внесення положень щодо розміщення на офіційних веб-сайтах органів державного нагляду нормативно-правових актів, дотримання яких перевіряється під час здійснення заходів контролю, комітетом за пропозицією Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України було ухвалено рішення про включення до положень законопроекту №2418а положень законопроекту №2531а.

Окрім того, під дію закону віднесено максимально можливу кількість органів державного нагляду (контролю), передбачивши, що органи, які мають особливості здійснення заходів державного нагляду, передбачені міжнародним законодавством та спеціальними законами,

діють у межах Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» з урахуванням таких особливостей: розширення переліку принципів державного нагляду, зокрема закріплення презумпції правомірності поведінки суб'єкта господарювання та заборони встановлення планових показників притягнення суб'єктів господарювання до відповідальності; планування заходів зі здійснення державного нагляду виключно на річний період зі скасуванням квартальних планів; уточнення обсягу повноважень органів державного нагляду; розширення обсягу прав суб'єктів господарювання при здійсненні заходів державного нагляду, зокрема, розширення підстав для відмови в допуску посадових осіб; звільнення суб'єктів господарювання та його посадових осіб від відповідальності за відмову надати показання або пояснення щодо діяльності суб'єкта господарювання.

Проект завізований Головним юридичним управлінням із зауваженнями. 13 квітня поточного року комітет ухвалив рішення порівняльну таблицю до проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» щодо лібералізації системи державного нагляду», внесений народними депутатами Кіралем, Галасюком, Єфімовим, Розенблатом, Хмілем, Кривошеєю, Кужель, Дубініним, підтримати з врахуванням техніко-юридичних зауважень, внести на розгляд Верховної Ради і пропонувати прийняти його у другому читанні та в цілому як закон.

Пропонується також у межах техніко-юридичного опрацювання узгодити законопроекти №2418а та №2531а щодо відповідальності за внесення недостовірних відомостей.

Прошу підтримати рішення комітету і прийняти проект у другому читанні та в цілому як закон з урахуванням техніко-юридичних зауважень.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже вам. Я прошу вас лишатися біля трибуни, пане доповідачу. Ви чуєте мене чи ні, пане Єфімов? Зараз будемо йти за поправками, і вам доведеться коментувати кожну поправку, з приводу якої буде виступ.

Шановні колеги, автори поправок, я прошу приготуватися до роботи в залі. Отже, я буду перераховувати відхилені поправки.

Поправка 8 Шверка. Чи наполягає? Ні, не наполягає.

Поправка 13 Дроздика. Чи наполягає? Не наполягає.

Поправка 14 Мацоли. Не наполягає.

Поправка 15 Сольвара. Не наполягає.

Поправка 16 Богуслаєва. Не наполягає.

Поправка 17 Рибака. Не наполягає.

Поправка 24 Ленського. Не наполягає.

Поправка 25 Олени Сотник. Не наполягає.

Поправка 26 Голубова. Не наполягає.

Поправка 27 Ленського. Не наполягає.

Поправка 38 Юрія Левченка. Не наполягає.

Поправка 51 Оксани Продан. Пані Оксано, не наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 59 Продан. Не наполягає.

Поправка 62 Продан. Не наполягає.

Поправка 64 Голубова. Не наполягає.

Поправка 66 Пташник. Не наполягає.

Поправка 67 Продан. Не наполягає.

Поправка 70 Продан. Не наполягає.

Шановні колеги, я прошу заходити до залу. Ще кілька поправок, і ми перейдемо до прийняття рішення. Я прошу голів фракцій змобілізувати депутатів і прошу секретаріат Верховної Ради запросити депутатів до залу.

Поправка 70 Продан. Не наполягає.

Поправка 82 Сотник. Не наполягає.

Поправка 93 Олени Сотник. Не наполягає.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 103 народного депутата Олени Сотник. Не наполягає.

Поправка 105 народного депутата Оксана Продан. Не наполягає.

Поправка 108 народного депутата Левченка Юрія. Наполягає.

Народний депутат Левченко. Прошу.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Дякую. Передусім я хотів би зазначити про неприйнятність законопроекту в цьому вигляді взагалі як такого, тому що він спрямований на те, щоб і далі продовжувати потурати будівельній мафії, яка засіла, зокрема, і у Верховній Раді, і по всій країні. У ньому пропонується, навпаки, ускладнити процедуру перевірок суб'єктів містобудівної діяльності, витягнути це із закону про містобудівну діяльність і протягнути в загальний закон, тим самим ускладнити процедуру перевірок всіх забудов і набагато збільшити незаконні забудови. Це по-перше.

А по-друге, конкретно ця моя поправка стосується абсолютної неприйнятності тієї норми, яка пропонується в проекті, що суб'єкт господарювання або його посадові особи не несуть відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо діяльності суб'єкта господарювання, тому що це, вибачте, повна маячня. Якщо працівник певного суб'єкта господарювання не несе відповідальності за відмову давати покази, то як взагалі можна щось перевіряти, скажіть мені, будь ласка? Якщо є норма Конституції...

Прошу, дайте закінчити, будь ласка, головуючий.

ГОЛОВУЮЧА. Завершуйте, 30 секунд, будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Якщо є стаття 63 Конституції, у якій чітко визначено, що особа не несе відповідальності за відмову давати покази або пояснення щодо себе, членів сім'ї або близьких родичів – коло, яке визначається законом, це зрозуміло. Але в цьому законопроекті ви пропонуєте, що будь-який працівник будь-якої фірми може відмовитися давати якісь пояснення в рамках перевірки. Ну, вибачте, а як тоді можна взагалі проводити якісь перевірки?

Будь ласка, не руйнуйте державу, залиште хоча б якийсь нагляд, щоб не створювати тут взагалі дикий псевдоринок!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Ви наполягаєте на голосуванні, так?

Прошу поставити на голосування поправку 108 народного депутата Юрія Левченка. Прошу голосувати.

«За» – 130.

Рішення не прийнято.

Поправка 109 народного депутата Сотник. Наполягаєте?

Поправка 110 народного депутата Пташник. Не наполягає.

Поправка 111 народного депутата Голубова. Не наполягає.

Поправка 112 народного депутата Продан Оксани (*Шум у залі*).

А, перепрошую, її враховано.

Поправка 113 народного депутата Продан. Наполягає.

Прошу ввімкнути мікрофон.

ПРОДАН О.П., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Цим законопроектом щодо саме цієї поправки передбачається запровадження двох видів консультацій – колективних, загальних та індивідуальних. Причому дуже добре в проекті, який комітет дає нам на голосування, виписано, що загальні консультації будуть оприлюднюватися на сайті органу контролю, а ось індивідуальні в цьому проекті пропонується не оприлюднювати. Таким чином це призведе до зловживань.

Я пропоную у своїй поправці, щоб усі консультації, навіть індивідуальні, розміщувалися на сайті офіційного органу для того, щоб уникнути будь-яких корупційних дій і зловживань.

Прошу зал підтримати прозорість роботи контролюючих органів.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Чи є коментарі від комітету? Немає. Прошу... (*Шум у залі*).

Чи є коментар від комітету щодо поправки 113? Якщо немає, я просто поставлю на голосування.

Шановні колеги, прошу визначитися. Поправка 113 народного депутата Оксани Продан. Прошу голосувати.

«За» – 126.

Рішення не прийнято.

Поправка 114 народного депутата Оксани Продан. Прошу ввімкнути мікрофон.

ПРОДАН О.П. Шановні колеги, ця поправка на продовження попередньої. У проекті передбачається, що суб'єкт господарювання може посилатися тільки на ту консультацію, яка адресована виключно йому.

Я пропоную, щоб суб'єкт господарювання міг посилатися на будь-яку консультацію, навіть якщо вона адресована не йому, але стосується цього питання. Знову ж таки врахування цієї поправки унеможливить, принаймні зменшить корупційні ризики, закладені в цьому проекті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Чи є коментар від комітету? Немає.

Прошу народних депутатів визначитися щодо поправки 114 народного депутата Оксани Продан. Прошу голосувати.

«За» – 153.

Рішення не прийнято.

Поправка 116 народного депутата Оксана Продан. Не наполягає.

Поправка 117 народного депутата Оксани Продан. Не наполягає.

Поправка 118. Не наполягає народний депутат Оксана Продан.

Поправка 121 народного депутата Ленського. Не наполягає.

Поправка 123 народного депутата Мацоли. Не наполягає.

Поправка 125 народного депутата Сольвара. Не наполягає.

Ми завершили розгляд поправок.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили розгляд поправок.

Я дуже прошу народних депутатів зайти до залу і зайняти робочі місця. Шановні колеги, я прошу запросити депутатів до залу.

Шановні колеги, готові переходити до прийняття рішення? Шановні колеги, які зараз біля ложі уряду, я прошу вас зайняти робочі місця. Переходимо до прийняття рішення, колеги. Зараз будемо голосувати, і я прошу вас зайняти робочі місця, приготуватися до голосування.

Колеги! Готові до прийняття рішення?

Отже, я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» щодо лібералізації системи державного нагляду» (№2418а) в другому читанні та в цілому. Шановні колеги, прошу приготуватися до голосування і прошу голосувати. Законопроект МВФ, прошу підтримати. Це важливий для уряду, важливий для України законопроект. Прошу підтримати.

«За» – 221.

Шановні колеги, це просто неуважність. Бачу, що не встигли. Я дуже прошу зайняти робочі місця.

Шановні колеги, я прошу зайти до залу. Я оголошую по кілька разів, коли буде голосування, а ви забігаєте під час голосування до залу. Я прошу максимально змобілізуватися, колеги! Пане Ігоре, я прошу максимально змобілізуватися.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту закону №2418а.

Я прошу зайти до залу і зайняти робочі місця, колеги. Готові? Дійшли до робочих місць? Всі на місцях?

Пропозиція про повернення до розгляду проекту №2418а. Прошу голосувати. Будь ласка, голосуйте, колеги.

«За» – 213.

Я прошу показати по фракціях.

Шановні колеги, тоді я ставлю на голосування пропозицію про направлення на повторне друге читання. Чи можемо ми підтримати таку пропозицію? Шановні колеги, можемо. Голова комітету каже, що можемо. Усі можуть. Повторне друге читання. Колеги, можемо, так? Можемо.

Я ставлю на голосування пропозицію про направлення проекту закону [№2418а](#) на повторне друге читання. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 240.

Рішення прийнято. Законопроект направлено на повторне друге читання.

Шановні колеги, тепер я хотів би з вами порадитися. Я прошу залишатися на місцях. Зараз за порядком денним ми маємо розглянути

один короткий законопроект, але в нас стоїть проект №4542 про оподаткування пенсій. І я вас попрошу підтримати пропозицію, щоб його поставити швидше. Я дуже прошу, щоб ви були готові до голосування щодо оподаткування пенсій. Вчора закінчилося внесення поправок, і ми можемо сьогодні голосувати. Зараз ми пройдемо ще один законопроект, який є в порядку денному (*Шум у залі*).

Підійдіть до Ніни Петрівни і переговоріть з нею.

Зараз я ставлю на розгляд проект, який є в порядку денному (*Шум у залі*).

Я проанонсував, якщо не буде підтримки в залі, я не поставлю. Ви подумайте і поговоріть. Якщо ви будете згодні, ми його включимо до порядку денного, він є в порядку денному, пришвидшимо, якщо не будете за, ми не будемо його розглядати.

Зараз переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення зміни до Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації» ([№4594](#)).

Є пропозиція комітету, щоб ми його розглянули за скороченою процедурою.

Хто підтримує розгляд за скороченою процедурою проекту №4594, прошу проголосувати. Колеги, голосуємо за скорочену процедуру.

«За» – 162.

Рішення прийнято.

І я запрошую до доповіді голову Комітету з питань економічної політики Іванчука Андрія Володимировича. Будь ласка.

ІВАНЧУК А.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! На ваш розгляд вноситься законопроект №4594... (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрію Володимировичу, якщо вам не важко, повторіть свою доповідь, бо я не почув її. Будь ласка.

ІВАНЧУК А.В. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! На ваш розгляд вноситься проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності,

що не підлягають приватизації» (№4594). Коротенько хотів би поінформувати про суть даного законопроекту.

Ви знаєте, що за останніх два роки здійснено реформу на залізничному транспорті. В Україні існувало 116 підприємств у залізничній галузі, і всі вони були реорганізовані в одне публічне акціонерне товариство згідно з законом України. Ця реформа успішно закінчилася, з чим я вас всіх і вітаю. У даній галузі працює майже 350 тисяч людей. Створення одного публічного акціонерного товариства, де прозорі процедури тендерних закупівель, де немає низової корупції, немає зловживань, дало можливість дуже добре збалансувати платіжний баланс нашої залізниці.

Але раніше залізниця завжди була стратегічним підприємством, яке входило до списку підприємств, що не підлягають приватизації. Зараз, коли ми створили нову юридичну особу, яка називається «публічне акціонерне товариство», наше зобов'язання (я звертаюся до всіх фракцій і груп парламенту) – включити дане стратегічне підприємство до переліку підприємств, що не підлягають приватизації, але з маленькими уточненнями: у зв'язку з тим, що це вже акціонерне товариство, вони можуть бути корпоративізовані.

Комітет розглянув даний законопроект і рекомендує парламенту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу дати можливість Андрію Володимировичу закінчити свою доповідь. Будь ласка, додайте 1 хвилину.

ІВАНЧУК А.В. Комітет рекомендує прийняти даний законопроект за основу та в цілому.

Дякую і дуже прошу всіх депутатів у залі підтримати даний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Кравцов Євген Павлович є? Шановні колеги, чи є бажаючі виступити? Є.

Я прошу записатися на виступи: два – за, два – проти для обговорення. Вибачте, така процедура, такий Регламент.

Кишкар Павло Миколайович. Будь ласка.

КИШКАР П.М. Народний рух України. Прошу передати Кривенку Віктору.

КРИВЕНКО В.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»)*. Народний Рух України. Шановні колеги! Коли ми з вами формували новий уряд, то дуже чітко наголошували на тому, що одна з основних причин фіаско попереднього уряду – це те, що він не виконував Коаліційної угоди. І одним з пунктів, на якому ми наполягали ще під час створення коаліції, коли формувалася влада після виборів, було те, щоб знищити організаційно-правову форму державного підприємства як клас, як основне джерело корупції, як основне джерело неефективного управління. І ми чітко виписали в Коаліційній угоді: створити акціонерні товариства. Акціонерні товариства самі по собі вже є набагато ефективнішою формою. З'являється ревізійна комісія, з'являється наглядова рада, чиновник не під столом командує підприємством, а входить до складу наглядової ради і несе відповідальність за свої рішення, інші формати звітності.

На жаль, попереднім урядом, зокрема попереднім міністром економіки це було засаботовано і повністю провалено. І я вкрай сподіваюся, що шанований мною Іван Степанович Кубів докладе всіх зусиль, щоб ми поклали край цьому атавізму, цьому нонсенсу у світі під назвою «державні підприємства». Ті підприємства, які завжди мають бути державними, – Монетний двір, можливо, порохові заводи – перевести в казенний статус, вони мають бути казенними підприємствами.

Тому я вважаю, що нам вкрай потрібно сьогодні до наших стратегічних підприємств залучати іноземних інвесторів під чіткі три вимоги: інвестзобов'язання щодо технологій, які передаються, інвестзобов'язання щодо суми інвестицій і щодо обсягу реалізації на ринках. Утримувати всередині ефективний менеджмент, продавати 20-30 відсотків нашим стратегам: «Boeing», «Airbus» і «EDS». І так само нам треба робити і з нашою залізницею.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд, щоб завершити.

КРИВЕНКО В.М. Тому я закликаю уряд внести чітку концепцію залучення наших стратегічних партнерів, і на цьому етапі ми готові знову віднести залізницю до тих підприємств, що не підлягають приватизації. Але це шлях в нікуди і шлях до неефективності. Закликаю до залучення партнерів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже вам.

Від «Самопоміч» Веселова Наталія Василівна. Будь ласка.

ВЕСЕЛОВА Н.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Войціцькій.

ВОЙЦІЦЬКА В.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Хочу зазначити, що «Об'єднання «Самопоміч» буде беззастережно підтримувати даний законопроект. Ідеться про одне з ключових, стратегічних підприємств, долю якого ми маємо визначати разом, а не через публічні заяви про необхідність залучення інвесторів і начебто необхідність виключення таких підприємств із переліку об'єктів, які не підлягають приватизації. Ми якраз вважаємо, що сьогоднішнє рішення парламенту дасть нам змогу втілити міжнародні стандарти управління державними підприємствами, вивести наше державне стратегічне підприємство «Укрзалізниця» на той рівень, який буде необхідний для того, щоб залізниця стала ефективним прибутковим підприємством.

Це стратегічний об'єкт, стратегічний актив. Ми закликаємо весь зал підтримати даний законопроект щодо стратегії залучення інвестицій. Є й інші інструменти, такі як кредити, інші види співпраці з міжнародними інвесторами. Україна, маючи такий актив, має зробити все для того, щоб втілити там найкращі міжнародні стандарти управління.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже вам.

Развадовський Віктор Йосипович. Будь ласка.

РАЗВАДОВСЬКИЙ В.Й., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ №67, Житомирська область, самовисуванець). Дякую. Прошу передати слово народному депутату Литвину Володимирі Михайловичу.

ЛИТВИН В.М. Шановні колеги, зрозуміло, що цей законопроект потрібно приймати, оскільки йдеться про стратегічну структуру. Але в мене виникає запитання. Середня зарплата по Україні, якщо вірити статистиці, менше 5 тисяч гривень. У той же час встановили зарплату для керівника «Укрзалізниці», і він за свої важкі труди отримуватиме 1,5 мільйона доларів.

У мене питання. Скажіть, будь ласка, а яке співвідношення між середньою заробітною платою в «Укрзалізниці» і зарплатою, яку встановили для іноземця? Складається враження, що Україна є раєм для гастарбайтерів, і в той же час в нас, очевидно, немає своїх фахівців. Я думаю, що люди про це повинні знати. Ну, не може бути співвідношення, різниця у тисячі і сотні тисяч разів. Це просто абсурд і зневажання українського суспільства, українського народу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Бондар Віктор. Будь ласка.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ №191, Хмельницька область, самовисуванець). Безумовно, транспортна галузь України – це найважливіша галузь, яка на сьогодні існує в державі. Залізниця – це майже 22 тисячі кілометрів колійного господарства. Без залізниці абсолютно не працюватиме промисловість. Без залізниці не буде пасажирських сполучень. Без залізниці ми втратимо сполучення між обласними центрами, регіонами і, по суті, втратимо транзитний потенціал України.

Якщо подивитися, що відбувалося кілька останніх років, – це просто крах. Капітальні середні ремонти не проводяться, вагонне господарство розвалене, локомотиви не оновлюються, заробітна плата просто стає смішна, ніхто не думає, як підняти, транзитний потенціал втрачено.

Безумовно, ми будемо підтримувати сьогоднішнє рішення, щоб заборонити не те, що приватизацію цих підприємств, а навіть думати про те, що такі підприємства можна передати з державної власності. Ми говоримо про те, що треба розробити комплексну програму повної модернізації залізниці України. Ми говоримо про те, що потрібні потужні інвестиції, потрібно навантажити українську залізничну промисловість, яка спроможна вивести українську залізницю на зовсім інший якісний рівень. Це швидкісні поїзди, це нові локомотиви, це вагонний парк, який має бути абсолютно оновлений.

Все, на сьогодні повністю використано резерв, витиснули із залізниці все, що тільки можна. Непрозорі тендери за останні роки, вартість на тендерах завищена у 3-5 разів, зарплату встановили для іноземців у 1,5 мільйона доларів. Покажіть мені, у кого є такі зарплати в Україні? У нас що, немає своїх залізничників, генералів, які спроможні навести порядок і дати залізниці новий подих? Є. У нас немає бажання думати про своїх людей, у нас немає бажання пишатися своїми фахівцями.

Треба зупиняти цей процес, наводити порядок. Ми за те, щоб включити залізницю до списку підприємств, що не підлягають приватизації, але потрібна комплексна програма із залученням української промисловості. Дніпропетровськ, Кременчук...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, будь ласка, 30 секунд.

БОНДАР В.В. Дніпропетровськ, Кременчук, Харків, інші регіони України, де є промисловість для залізниць, треба піднімати, давати державні замовлення.

А сьогодні потрібно голосувати, і «Партія «Відродження» підтримає проект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, обговорення завершили. Всі групи виступали.

Добре, Юрій Левченко, ще 1 хвилина (*Шум у залі*).

Ще ви не виступали, так? Добре, я надам слово.

Левченко. Приготуватися для виступу від «Батьківщини».

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», округ №223, місто Київ. Безперечно, законопроект правильний, немає потреби про його правильність говорити. Тільки є один дуже цікавий момент щодо процедури. І зараз я звертаюся до пана Голубова, сподіваюся, він мене послухає, з тим, щоб він щось зробив з цього приводу.

Справа в тому, що абсолютно ідентичний, слово в слово, законопроект був мною зареєстрований за шість місяців до цього законопроекту. «Свобода» звертала увагу на те, що намагалися приватизувати «Укрзалізницю», тому ми підготували відповідний законопроект і зареєстрували його ще в грудні 2015 року. Але якимось дивом на порушення Регламенту через півроку, у травні 2016 року, вдалося зареєструвати такий самий проект за авторством уже Кабміну, і зараз ми його розглядаємо, а про первинний забули.

Тому просто я вас дуже прошу, пане Голово, навести лад в Апараті, щоб не було для Апарату так, як зараз є, що Кабмін важливіший за народного депутата.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Івченко, «Батьківщина». Будь ласка. Ввімкніть мікрофон.

ІВЧЕНКО В.Є., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Знаєте, ми сьогодні розглядаємо, дійсно, важливий законопроект і «Батьківщина» його обов'язково підтримає, щоб залишити в державній власності «Укрзалізницю».

Але я звертаюся до уряду. Я хочу зрозуміти, і, напевно, всі депутати і суспільство хочуть зрозуміти: а які ж об'єкти в нас є, дійсно, стратегічними? «Укрзалізниця» – згодні, голосуємо, давайте не будемо виключати. А порти? А «Артемсіль»? Це єдине підприємство в Україні, яке виробляє дорожню і харчову сіль. Той, хто купить це підприємство, – по суті, майбутній монополіст. А питання щодо ПЕК? А питання щодо інфраструктурних об'єктів? Ми маємо провести дискусію, а не так, що наступним стоїть, наприклад, законопроект про державну власність, про те, що не підлягають приватизації ряд підприємств Закарпатської області. Слухайте, давайте наведемо лад,

зрозуміємо, які підприємства для держави є стратегічними, визначимо – і один раз подамо й розпочнемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд, завершуйте.

ІВЧЕНКО В.Є. Але перед цим дуже важливо показати всім умови цієї прозорої приватизації: що відбуватиметься з землею, чи буде вона розпайовуватися, що відбуватиметься з об'єктами без землі, чи це будуть прозорі аукціони, наскільки прозорі і таке інше. Без умов депутати і люди не повірять у цю приватизацію.

Дякую.

За цей проект ми голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, вже виступали представники і «Відродження», і «Волі народу». Давайте, дуже коротко висловіть репліки.

Сергій Мельничук.

МЕЛЬНИЧУК С.П., *народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Шановні колеги і український народе! Я хочу звернутися саме як нащадок козацького народу, щоб заборонили приватизацію державного підприємства «Конярство України». Сьогодні я почув про кричущий випадок: наш кінь Денш, чемпіон світу, знаходиться зараз, не зрозуміло чому, в конюшнях у Москві. «Конярство України» грабують! А за землями стоять бандюки з колишньої бригади, які сидять там, за спиною. Тож приватизацію «Конярства України» треба заборонити, тому що те, що здобувалося нашими предками від князів, від козаків, найкращий у світі генофонд, просто роздерибаниться.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зараз буде останній виступ. Депутат Гусак.

Я прошу всіх заходити до залу, займати робочі місця. Секретаріат Верховної Ради прошу повідомити депутатів, що зараз відбудеться прийняття рішення.

Гусак, 1 хвилина. Будь ласка. Увімкніть мікрофон.

ГУСАК В.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги, окрім підвищення комунальних тарифів, з 1 травня в Україні сталося ще одне підвищення тарифів майже удвоє – на 15 відсотків були підвищені тарифи на залізничні вантажні перевезення.

Цікаво, що минулого року «Укрзалізниця» вже отримала підвищення тарифів на вантажні перевезення на 30 відсотків. Це дало додатково 7,5 мільярда гривень. І минулого року «Укрзалізниця» обґрунтовувала це тим, що рівень зношеності тепловозів, електровозів досяг 100 відсотків. Таке враження, що цього року в обґрунтуванні підвищення тарифів вони змінили лише дату. Бо рівень зношеності тепловозів і електровозів не зменшився. І це не дивно, бо жодного нового тепловоза чи електровоза «Укрзалізниця» минулого року не купила.

Цього року «Укрзалізниця»...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд. Завершуйте.

ГУСАК В.Г. ...за рахунок цього підвищення тарифів отримати 4 мільярди гривень. І ми дуже сподіваємося, що, зрештою, куплять нові тепловози.

Сьогодні на засіданні транспортного комітету виступав новий голова «Укрзалізниці» Балчун і сказав, що зосередиться саме на подоланні корупції та підвищенні ефективності в самій «Укрзалізниці». Це ми будемо підтримувати. І нехай «Укрзалізниця» залишається в державній власності. Ми проголосуємо за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу займати робочі місця, приготуватися до голосування.

Заключне слово від комітету. Іванчук. Увімкніть мікрофон.

І прошу займати робочі місця, колеги. Заходимо до залу.

Будь ласка, Андрію Володимировичу.

ІВАНЧУК А.В. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні народні депутати! Я дуже дякую всім фракціям і групам за підтримку даного законопроекту і рекомендую прийняти за основу та в цілому

з юридичним уточненням, з включенням публічного акціонерного товариства «Українська залізниця» до додатку 2. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Даний законопроект об'єднав увесь зал, всі фракції висловилися за його підтримку. Це рідкі випадки в нашому сесійному залі, і я вітаю нас з тим, як і вітаю Андрія Володимировича.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення зміни до Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації» ([№4594](#)) для прийняття за пропозицією комітету за основу та в цілому. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Колеги, голосуємо.

«За» – 250.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Вітаю авторів, вітаю комітет, Андрія Володимировича особисто з цією переконливою перемогою на сесії Верховної Ради України. Дякую вам, шановні колеги.

Шановні колеги, поки на рівні комітету ще з'ясовують щодо питання про оподаткування пенсій, ще йдуть останні дискусії, і вони майже завершилися, у нас є ще один МВФівський проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо консолідації функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг» ([№2413а](#)).

Пане Іване, я вам поясню: він стояв у порядку денному другим зранку, я його відклав, бо автори просили перенести його розгляд. Це погоджено з усіма фракціями, колеги. Давайте зараз проголосуємо, чи ми можемо його поставити на розгляд. Він був зранку, автори попросили перенести його розгляд, ми перенесли. І тому, колеги, давайте перевіримо, чи він готовий.

Отже, хто підтримує пропозицію, щоб ми зараз розглянули законопроект №2413а, який був зранку. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо консолідації функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг». Комітет пропонує прийняти його за основу. Хто підтримує пропозицію,

щоб ми його зараз розглянули, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 180.

Пропозицію не підтримано.

Колеги, мені сказали, що всі остаточні дискусії з приводу проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування пенсій» ([№4542](#)) проведено, що комітет провів останні консультації і вийшов на рішення.

Зараз я запропоную вам, щоб ми поставили його на розгляд зараз, щоб змогли сьогодні прийняти. Проект стосується звільнення від оподаткування пенсій. На це рішення чекають мільйони українців. Закликаю дуже відповідально підійти до цього голосування. Прошу народних депутатів зайти до залу і приготуватися до голосування.

Шановні колеги, я ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування пенсій» ([№4542](#)). Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Будь ласка, колеги, голосуємо.

«За» – 246.

Зал знову об'єднався. Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування пенсій». Запрошую до доповіді голову Комітету з питань податкової та митної політики Южаніну Ніну Петрівну. Це друге читання. Авторів поправок прошу приготуватися до роботи. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Комітет Верховної Ради з питань податкової та митної політики 1 червня 2016 року розглянув доопрацьований у скорочений термін до другого читання проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування пенсій» ([№4542](#)).

До другого читання законопроекту надійшло 32 поправки, з них враховано чотири, шість поправок враховано частково та по суті, решту 22 – відхилено.

Перед вами є доопрацьований законопроект. У проекті пропонуються такі зміни. Звільнити від оподаткування пенсії працюючих і непрацюючих пенсіонерів повністю, але внести таку нібито соціальну справедливість: пенсії, розмір яких становить більше 10 прожиткових мінімумів, для осіб, які тратили працездатність, а це 10 тисяч 740 гривень, відповідно до врахованої поправки 13 будуть оподатковуватися за ставкою 80 відсотків. Зараз у залі я чую різні думки, що це надвисока ставка. Тому зверніть увагу, будь ласка, на поправку 13. У поправці 15 було запропоновано оподатковувати пенсії більше 10 тисяч 740 за загальною ставкою 18 відсотків.

Третій блок питань стосувався відміни понижуючого коефіцієнта, який застосовується при виплаті пенсій, 0,85. Розглядаючи це питання, і в робочих групах у тому числі, члени комітету дійшли висновку, що зараз це обмеження ми знімати не можемо, оскільки воно діє тільки до 31 грудня 2016 року, а для бюджету, для Пенсійного фонду вартує 2,4 мільярда гривень. Тому законопроекти, які регулюють таке обмеження, ми вам не запропонували. Саме при прийнятті бюджету на наступний рік ми зможемо врегулювати питання щодо застосування понижуючого коефіцієнта до пенсій, які вже будуть виплачуватися з 1 січня 2017 року.

За підсумками обговорення комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України доопрацьований комітетом проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування пенсій» (№4542) прийняти у другому читанні та в цілому як закон.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую (*Шум у залі*).

Звичайно, ми йдемо за всіма поправками!

Поправка 1 народного депутата Юрія Шухевича.

Прошу ввімкнути мікрофон.

ШУХЕВИЧ Ю.-Б.Р., заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний пане Голово! Шановні депутати! У поправці 1 ідеться про саму назву законопроекту. Я хочу сказати, що все, що уряд запропонував, – це обман, бо не йдеться там про звільнення від оподаткування пенсій працюючих пенсіонерів, найбільш упослідженої категорії. Я прошу цю поправку поки що зняти, тому що йдеться про назву. Коли ми проголосуємо за весь законопроект, тоді будемо говорити про назву.

ГОЛОВУЮЧА. Спасибі. Тобто ми не ставимо на голосування? Поправка 2 народного депутат Диріва. Не наполягає. Поправка 3 народного депутата Ляшка. Немає. Поправка 4 народний депутата Королевської. Наполягає? Я прошу ввімкнути мікрофон.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Уважаемые коллеги! Я настаиваю на том, чтобы в данной редакции и название, и суть этого законопроекта были изменены, потому что, с одной стороны, мы делаем доброе дело и убираем абсолютно неадекватную норму по налогообложению пенсий. С другой стороны, параллельно с этим вводятся новые налоги на пенсию. Я считаю, что это недопустимая норма, и нам нужно очень внимательно подойти к этому вопросу.

Я считаю также, что нам необходимо обратить внимание на то, что делать тем пенсионерам, которые платили весь год налог на пенсию, а сейчас налог на пенсию отменяют. Что будет с этими деньгами? Нет, к сожалению, механизма компенсации людям тех перечислений, которые были сделаны.

Поэтому я настаиваю на своей поправке.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.
Прошу коментар від комітету.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановна колего, закон не може мати зворотної сили. Справді, ті пенсіонери, з яких утримувався прибутковий податок, не зможуть отримати сплачені суми ні за минулий рік, ні за п'ять місяців цього року.

Тому, враховуючи третій блок, про який я сказала, що ми не можемо встановлювати відміну коефіцієнта, назва проекту закону не може бути змінена.

І щодо встановлення податків. Ніяких нових податків ми не встановлюємо. Це соціально справедлива норма, бо пенсійними внесками забезпечено пенсії не більше 10 тисяч гривень. Тому пенсії понад 10 тисяч 740 гривень, я думаю, нормально оподатковувати за базовою ставкою 18 відсотків як мінімум.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Народний депутате Наталіє Королевська, ви наполягаєте на голосуванні? Так.

Прошу поставити на голосування поправку 4.

«За» – 100.

Рішення не прийнято.

Переходимо до наступної поправки. Поправка 8 народного депутата Ваната. Не наполягає.

Поправка 9 народного депутата Капліна. Не наполягає.

Поправка 13 народного депутата Кужель. Прошу.

КУЖЕЛЬ О.В. Пані Ніно, я все ж таки підтримую розуміння відміни оподаткування. Це не оподаткування, а просто утримання пенсій працюючих пенсіонерів. Сьогодні телефонували багато голів сільських рад, яким не виплачують 100 відсотків пенсії. І тому, я думаю, давайте ми буквально за цей тиждень розробимо зміни, що стосуються людей, які працюють, адже просто 100 відсотків забирають у державних службовців. Я прошу поставити на підтвердження поправку 13, тому що це і є конфіскація пенсій.

ГОЛОВУЮЧА. Слово від комітету. Прошу.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 13, про яку ми тільки що говорили, справді, стосується встановлення податку 80 відсотків на пенсії

більше 10 тисяч 740. Тому якщо ваша воля поставити її для підтвердження, давайте голосувати за неї.

Що стосується третього блоку щодо коефіцієнта, то до цієї категорії належать пенсіонери, які працюють на державній службі і зовсім не отримують пенсій. Але це норма, яку ми вносили до кінця цього року, тому думаю, що мають бути дії уряду стосовно такої ганебної практики.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Автор поправки народний депутат Юрій Шухевич. Прошу.

ШУХЕВИЧ Ю.-Б.Р. Шановний депутате! Річ у тому, що тут той понижуючий коефіцієнт 80 відсотків накладається на тих, які не вносили внесків до Пенсійного фонду. Вони сплачували з 4 тисяч, не більше. І тому я вважаю, що вони незаконно отримують такі пенсії. Прошу підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ви наполягаєте на підтвердженні поправки?

Прошу поставити на голосування для підтвердження поправку 13 народного депутата Юрія Шухевича. Прошу голосувати, шановні народні депутати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Прошу надати коментар від комітету.

ЮЖАНІНА Н.П. Таким чином, складається ситуація, що ми відмінили оподаткування 80 відсотками пенсій, розмір яких становить більше 10 тисяч 740 гривень. Тому я прошу зараз поставити на голосування для підтвердження поправку 15, у якій говориться про те, що пенсії понад 10 тисяч 740 оподатковуються базовою ставкою 18 відсотків. Це буде правильно і соціально справедливо. Будь ласка, проголосуйте за поправку 15.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Поправка 15 народного депутата Курячого.

Шановні народні депутати, прошу визначитися щодо поправки 15. Прошу голосувати.

«За» – 200.

Рішення не прийнято.

Прошу коментар від комітету.

ЮЖАНІНА Н.П. Ми не можемо рухатися далі, тому що це буде абсолютно соціально несправедливо. Якщо в нас немає 226 голосів і для прийняття закону, то для чого ми тоді взагалі ставили його зараз на розгляд?

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Курячий. Автор поправки. Прошу.

КУРЯЧИЙ М.П., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №25, Дніпропетровська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Я зараз хочу звернутися до вашої совісті, до вашого почуття справедливості, оскільки зовсім об'єктивно, і я сподіваюся, що всі будуть поділяти мою точку зору, несправедливо блатних пенсіонерів сьогодні звільняти від оподаткування пенсій. Коли вони отримували великі пенсії, то взагалі не забезпечували підвищеними внесками Пенсійний фонд.

Саме тому є такий добрий запобіжник: питання не тільки фіскального характеру, а й соціальної справедливості. Ті, які отримують пенсію вище 10 прожиткових мінімумів (на сьогодні це 10 тисяч 740), мають сплачувати базову податкову ставку 18 відсотків. І це буде сприйнято позитивно суспільством.

Друзі, це питання чесності перед совістю і перед людьми, і перед суспільством. Я прошу поставити ще раз цю поправку на голосування для підтвердження і проголосувати за неї (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧА. Спокійно! Спокійно! Спокійно!

Народний депутат Пинзеник. Прошу. Далі – Острікова і Долженков.

ПИНЗЕНИК В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Мені дивно чути слово «справедливість» у залі, який зранку проголосував за пенсії майже в 300 тисяч гривень для суддів. І коли пан Шухевич спробував запропонувати ввести оподаткування (і це справедливо) пенсій понад 10 тисяч, ми вибили цю поправку із проекту закону. Зараз пропонується 18. Це жалюгідна подачка, це сором, але я пропоную підтримати хоча б цю подачку. Киньте кістку українським пенсіонерам.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.
Народний депутат Острікова.

ОСТРІКОВА Т.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Дійсно, пенсія – це вид соціального забезпечення, гарантований Конституцією. Але в Україні діє не накопичувальна система, а солідарна. І всі ми сплачуємо єдиний соціальний внесок, який іде в один котел. Тому буде справедливо оподатковувати надвисокі пенсії, які не забезпечені єдиним соціальним внеском. Ми порахували, що 10 тисяч 740 гривень – це той розмір, понад який пенсії не забезпечені сплатою єдиного соціального внеску, і абсолютно справедливо ввести загальну ставку податку 18 відсотків на суму перевищення пенсії понад 10 тисяч 740 гривень. Якщо ми зараз це не підтримаємо, вони взагалі не будуть оподатковуватися. Давайте консолідуємо ці 226 голосів за ставку 18 відсотків на суму перевищення.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.
Він «Опозиційного блоку» хтось один. Хто? Королевська?
Народний депутат Королевська. Прошу.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Уважаемые коллеги, мы должны понимать, что сейчас можем написать любую норму, бумага выдержит все. Мы так уже делаем на протяжении полутора лет. Но если будет

норма юридически неграмотная, противоречащая Конституции Украины, они точно так же через суд смогут выиграть и защитить свое право на получение полноценной пенсии. Поэтому мы предлагаем, чтобы эта норма полностью была согласована со статьей 22 и статьей 58 Конституции Украины. И ни в коем случае здесь шантаж не уместен, что если эту норму не принимают, то законопроект не принимается.

Давайте эту норму внесем отдельными проектом, грамотно ее выпишем в соответствии с Конституцией Украины и разберемся, кто эти люди, которые сегодня получает такую пенсию. Если это народные депутаты, то, безусловно, у них надо вообще забрать всю пенсию и платить минималку, а если это...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Наталіє! Колеги депутати! Я прошу вас хвилинку мене послухати. Ще 10 хвилин дискусії – і депутатів у залі не буде. А це надважливе питання. І я дуже вас прошу, колеги, вибачте за те, що ми припиняємо дискусію і переходимо до прийняття рішення. Я дуже прошу всіх зайти до залу, приготуватися до голосування. Це надважливий законопроект, на прийняття якого чекають мільйони українців.

Я прошу ще раз озвучити позицію комітету, і після того ми перейдемо до прийняття рішення. Будь ласка, Ніно Петрівно, озвучте пропозицію комітету, і ми відразу будемо голосувати. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, з кожної фракції є представник у Комітеті з питань податкової та митної політики. Вони пояснять вам, що якраз на засіданнях робочої групи ми дуже добре розібралися в категорії людей, які отримують пенсію більше 10 тисяч 740 гривень. Таких осіб 450, які отримують пенсію більше 15 тисяч і вище. Тому, я вважаю, що... *(Шум у залі)*. Зараз зал взагалі розколеться, тому що всі вважають, що пенсії не забезпечені внесками, мають оподатковуватися. І розбіжність тільки в ставках: 80 чи 18 відсотків. Ми на засіданні комітету голосували за 80. Цю поправку зараз відхилили. Тому ставимо на голосування для підтвердження поправку щодо 18 відсотків.

Я прошу консолидуватися, проголосуйте. Нам потрібно 226 голів, і система запрацює, притому що наші пенсіонери з високими пенсіями з 2005 року платять прибутковий податок за стандартною ставкою з пенсії більше 10 тисяч гривень. Це звичайна практика...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, голосуємо. Я прошу приготуватися до голосування. У залі всі її підтримують. Нам треба тільки проголосувати, колеги. Голова комітету, яка проводила дуже активну і дієву роботу, вийшла на компромісну пропозицію, яку підтримують усі фракції.

Шановні колеги, я прошу приготуватися, зайняти свої робочі місця.

Ставлю на голосування поправку 15, яку просить підтримати голова комітету. Шановні колеги, прошу підтримати за пропозицією голови комітету поправку 15. Будь ласка, голосуємо, колеги.

«За» – 248.

Поправку прийнято.

Колеги, ми завершили обговорення (*Шум у залі*). Добре. Хто вимагає підтвердити поправку?

Слово надається Юрію Шухевичу. Будь ласка.

ШУХЕВИЧ Ю.-Б.Р. Шановні депутати, ідеться про пенсії низькооплачуваних пенсіонерів, працюючих пенсіонерів, бідних, найбільш бідніших, яких цей законопроект не торкається. Для них оподаткування залишається й далі.

Подумайте, пенсії металургів, шахтарів, які мали великі заробітки, платили внески, тепер оподатковують, а категорії багатих привілейованих пенсіонерів залишаються неоподаткованими.

Тому ця поправка вимагає: все ж таки змилюйтеся над тими пенсіонерами, які кривавою працею, кров'ю і потом заробили ті пенсії, і тепер їх оподатковують. А тих, які не платили внесків, звільняють.

Прошу підтримати поправку 23.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніно Петрівно, будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановний колего, ми з вами вже говорили і на засіданні комітету, що це стосується не податку, а коефіцієнта, який застосовується до працюючих пенсіонерів. Притому до пенсії в розмірі 1 тисяча 611 гривень він не застосовується. Обмеження тільки стосовно працюючих пенсіонерів, в яких пенсія більше 1 тисячі 611 гривень. На жаль, я розумію, що це неправильно і це маленька пенсія, але ми не можемо зараз або взагалі обмеження зняти, або підвищити розмір пенсії, до якої не застосовується обмеження.

Це обмеження діє тільки до кінця цього року. Будь ласка, не прогавте, коли будемо приймати бюджет. Саме при прийнятті бюджету були внесені зміни і до пенсійного закону, якими встановили ці обмеження. Але вони діють тільки до 31 грудня цього року. Давайте потерпимо і на наступний рік будемо вимагати від уряду скасування цього коефіцієнта.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте?

Ставлю на голосування поправку 23 народного депутата Юрія Шухевича. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 152.

Рішення не прийнято.

Колеги, ще два виступи, і ми переходимо до голосування. Я прошу залишатися на місцях.

Долженков. Будь ласка. Увімкніть мікрофон.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую. Шановний головуєчий! Шановні колеги! Мій виступ також стосується поправки 24, стосується проблеми застосування понижуючого коефіцієнта до працюючих пенсіонерів. Тут шановний представник комітету говорить, що немає в бюджеті відповідних коштів. Але де ж принцип соціальної справедливості, коли ми оподатковуємо високі пенсії і при цьому застосовуємо коефіцієнт для працюючих пенсіонерів, адже вказані пенсіонери працюють не від доброго життя? І до дуже великої кількості пенсіонерів, які вийшли достроково

на пенсію за пільговим віком, відповідно застосовується цей коефіцієнт. Я знаю, що він часовий. Але цей термін може бути дуже значним для забезпечення життєдіяльності соціально не захищених верств населення.

Тому все ж таки пропоную підтримати вказану поправку і зняти зазначений ганебний коефіцієнт, який зараз застосовується до дуже великої кількості наших співвітчизників.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні?

Хто підтримує поправку 24 народного депутата Долженкова, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 129.

Рішення не прийнято.

Королевська. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Уважаемые коллеги, я прошу поставить для подтверждения поправку 28. И я настаиваю на том, что сегодня мы просто обязаны выполнить свой долг и освободить работающих пенсионеров, которые находятся не на государственной службе, и пенсионеров, которые ушли на пенсию по чернобыльскому закону, от разного рода коэффициентов и налогов и оставить ограничение пенсии только для депутатов, прокуроров и судей. Это предусмотрено данной поправкой. Иначе это будет не закон, который мы сегодня примем, а пустой звук, потому что миллионы работающих пенсионеров останутся в тех же самых сложнейших условиях. И мы будем громко с гордостью кричать, что решили проблему, а на самом деле еще больше людей настроили против себя и против адекватности. Прошу поддержать поправку 28.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні, так?

Шановні колеги, хто підтримує поправку 28 народного депутата Королевської, прошу проголосувати.

«За» – 136.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, зараз буде остання поправка. Я прошу заходити до залу. Прошу секретаріат Верховної Ради України попередити депутатів, що зараз відбудеться прийняття рішення.

Зараз остання поправка. Народний депутат Шпенюв.

ШПЕНЮВ Д.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №37, Дніпропетровська область, самовисуванець).

Уважаемые коллеги, я настаиваю на моей поправке 27, в которой говорится о том, чтобы дать право временно, до 2025 года женщинам, которые достигли 55 лет, имеют стаж работы более 30 лет и не работают досрочно, получать сокращенную пенсию. Хочу напомнить, что в январе 2015 года уже был принят такой же закон с такими же положениями, направленный на защиту прав женщин предпенсионного возраста, которые не конкурентоспособны на рынке труда и оказались в сложных экономических обстоятельствах, обусловленных массовыми увольнениями работников. То есть выплата таких пенсий рассматривается как определенная альтернатива выплате пособия по безработице.

Президент ветоировал этот закон, и парламент никак не соберется преодолеть вето, хотя все согласны, что эта норма жизненно необходима. Прошу поддержать.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 27 народного депутата Шпенюва. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

«За» – 169.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, таким чином ми завершили обговорення даного законопроекту і можемо переходити до прийняття рішення. Шановні колеги, я прошу зайняти свої місця і приготуватися до голосування.

Я на 15 хвилин продовжую роботу нашого засідання.

Зараз ми переходимо до голосування. Отже, ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування пенсій» ([№4542](#)) для

прийняття в другому читанні та в цілому. Хто підтримує дану пропозицію, прошу голосувати. Голосуємо, колеги.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Ніно Петрівно, вітаємо вас. Вітаємо авторів. Вітаємо всіх колег народних депутатів.

У нас ще є оголошення. Прошу послухати.

Відповідно до статті 60 Регламенту Верховної Ради України, а також згідно з протоколом зборів депутатської фракції політичної партії «Опозиційний блок» повідомляю про обрання співголовами депутатської фракції «Опозиційний блок» народних депутатів України Бойка Юрія і Вілкула Олександра.

Шановні колеги, я хочу вам повідомити, що сьогодні в нас відбувся надзвичайно важливий і результативний день. Ми не прийняли рішення щодо одного питання – про квоти, захист української музики і української мови. Я публічно звертаюся до всіх фракцій, до комітету, щоб ми до наступного тижня підготували цей законопроект і змогли його прийняти так само наступного тижня. Я як Голова Верховної Ради докладу всіх зусиль, щоб ми змогли знайти об'єднуючий законопроект, який буде підтриманий у нашому залі, і ми захистимо українську мову і українську пісню. Я впевнений, що український парламент прийме це відповідальне і важливе для України рішення.

Дякую за роботу. Дякую за сьогоднішній день. Вечірнє засідання Верховної Ради України оголошую закритим.

Завтра о 10 годині ми продовжимо нашу роботу. До побачення.

ЗАЯВИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ГОЛОСУВАННЯ

До Голови Верховної Ради України **ПАРУБІЯ А.В.** звернувся із заявою народний депутат України **БЕРЕЗЕНКО С.І.** (*одномандатний виборчий округ №205, Чернігівська область, партія «Блок Петра Порошенка «Солідарність»*): «Прошу зарахувати мій голос «за» під час голосування проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування пенсій» ([№4542](#)) на вечірньому засіданні 2 червня 2016 року у зв'язку з тим, що через технічні причини система «Рада» не зарахувала мій голос».